

## ПРОБЛЕМИ ПРИ ДРУЦІ НА МАТОВИХ ПАПЕРАХ

У березні 1994 року німецький поліграфічний інститут FOGRA вибірково перевірів матові папери 41 сорту, багато з яких вироблені іменитими виробниками. З них тільки 8 сортів (близько 20%) здобули високу або дуже високу оцінку.

У Німеччині щороку йде на переробку близько 0,5 млн. тонн матового паперу, а отже близько 400 тис. тонн паперу не задовільняють світового рівня вимог, які до них висуюються. Матові сорти паперу мають більшу шерехатість поверхні, а це ставить вимогу накладення товстішого шару фарби. Однак немає безпосередньої залежності між шерехатістю паперу і кількістю задруковуваної фарби, оскільки під впливом натиску 1 Н/мм в офсетній машині настає зменшення шерехатості поверхні паперу, яка є різною в різних сортах.

Надмірне перенесення фарби призводить до:

- збільшення друкарських елементів;
- гіршого всотування фарби;
- нерівномірної поверхні великих друкарських елементів;
- довшого часу висихання;
- збільшення можливості відбивання фарби на зворотному боці наступ-

ного друкарського відбитка, що виникає через гіршу адсорбційну здатність матових покриттів.

Матові сорти паперу мають меншу стійкість до витирання поверхні, а отже — меншу стійкість до витирання фарбового шару. Окрім цього, існує можливість всотування надто великої кількості зв'язуючого, що позбавляє в'язуючого засобу частинок пігменту. Це, в свою чергу, створює можливість стирання фарби із задрукованого відбитка. Цьому можна запобігти додаванням оліфи до фарби, однак це може, в свою чергу, призвести до процентного зменшення кількості пігментів у фарбі, що зменшує барвну яскравість відбитка. Кінцеве припорошування відбитків (з огляду на довгий час висихання) може ще погіршити стійкість до витирання. Для припорошення треба застосувати крохмальні порошки, а не порошки з вуглецем вапна, які мають частинки з відносно гострими краями. Також немає сенсу застосовувати дуже дрібні порошки для припорошення, які "западають" у поверхневі заглиблення паперу і небагато дають, а тільки забруднюють друкарську машину.

Властивості паперу ставлять ви-

могу перед друкарями дотримання відповідних норм для одержання доброго відбитка. Для матових сортів паперу застосовують спеціальні фарби, призначені тільки для цих паперів. Не рекомендується застосовувати швидковсотувальних фарб, наприклад типу Quickset.

Назагал краще застосовувати фарби з додатками сикативу, які висихають перед окисленням, за допомогою яких відбувається добре фіксування фарбового покриття. Для модифікації фарби треба застосовувати тільки добавки, рекомендовані виробником фарб. Для припорошення треба застосовувати тільки крохмальні засоби припорошення, причому треба пам'ятати, що дрібнозернисті порошки малоефективні.

Перед задруковуванням чергового кольору або перед подальшою обробкою задрукованого аркуша потрібно витримати певний проміжок часу. Якщо виявимо, що задруковуваний відбиток має недостатню стійкість до витирання, то потрібно його полакувати, наприклад, дисперсійним матовим лаком. У іншому випадку це загрожує друкареві рекламацією з боку замовника.